Levende latin

Helene Uri, Tor Ivar Østmoe
Latin for beginners
 139 s. Oslo: Kagge forlag, 2011.
 Pris NOK 299
 ISBN 978-82-489-1034-3

Vibeke Roggen, Hilde Sejersted
Latinen lenge leve!
 Sitater og bevingede ord. 176 s. Oslo:
 Pax forlag, 2011. Pris NOK 218
 ISBN 978-82-530-3383-9

«Dette døde språket med det lange livet.» Slik karakteriserer Helene Uri og Tor Ivar Østmoe latin i en bok de selv beskriver slik: «Dette er ikke en innføringsbok i latin, og heller ikke en samling latinske visdomsord, selv om både grammatikk og visdom er temaer. Dette er en bok *om* latin.»

I seks korte kapitler (av latin capitulum) presenterer de latin som system, og bruken av latin i spill, vitenskap, matveien, hverdagen og litteraturen. Medisinsk fagspråk er de også så vidt innom. Quiz-entusiaster kan ganske sikkert ha mange poenger å hente her. Boken er lettlest, og de mange eksemplene fungerer godt. Dette er vellykket popularisering. Men at Kagge forlag presenterer (den mer kjente) Helene Uri med dobbelt så store bokstaver på omslaget som (den mindre kjente) universitetslektor Tor Ivar Østmoe virker urimelig kjendismotivert.

Vibeke Roggen og Hilde Sejersted er latinfilologer med flere forfatterskap og

oversettelser av bøker om latin på samvit-tigheten. Nå har de samlet vel 600 sitater og ca. 300 kortfattede latinske uttrykk som brukes i norsk i dag. Her er mye kortfattet og velformulert visdom. Latinske uttrykk er blitt brukt og brukes som motto for alt fra nasjoner til utdanningsinstitusjoner og fotballag. Kun et titall av uttrykkene kan sies å være rent medisinske, men det er fristende å minne om legerollens egentlige opprinnelse: Homo sum, humani nil a me alienum puto (Jeg er et menneske, og jeg mener at intet menneskelig er meg fremmed).

Den store, og tilsynelatende økende interessen for latin, er bemerkelsesverdig. Det finnes etter hvert en rekke samlinger av latinske og greske sitater. For de av oss som er interessert i språk i sin alminnelighet og fagspråk i særdeleshet, er mangfoldet udelte positivt. Begge disse bøkene har dessuten et format og omfang som gjør dem godt egnet på nattbordet.

Otium sine litteris mors est et hominis vivi sepultura (Fritid uten lesning vil si det samme som å dø og bli levende begravet).

Magne Nylenna
magne.nylenna@helsebiblioteket.no
 Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

Magne Nylenna (f. 1952) er lege, direktør for Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, redaktør av Helsebiblioteket og professor i samfunnsmedisin ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Mottatt 8.8. 2011 og godkjent 14.8. 2011. Medisinsk redaktør Erlend Hem.